

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень
ДП «Харківська лісова науково дослідна станція»

06 вересня 2024 року

м. Харків

Нами: начальником відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Осадчим Р.А.; головним спеціалістом відділу організації охорони і захисту лісів Північно-Східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Дрібноходом Є.В.; провідним інженером охорони та захисту лісу ДП «Харківська ЛНДС» Івановим С.І. в присутності лісової охорони Дергачівського лісництва проведено лісопатологічне обстеження на загальній площі 774,5 га.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Дергачівське лісництво (774,5 га)

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування							
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Причина ослаблення насаджень	Категорія захисності
30	1	40,0	7Д32ЛПд1Клп	73	0,6	3	18	28	Хвороби	2
43	1	12,4	8Д31Я31ЛПД	58	0,7	1	20	24	Хвороби	2
43	2	12,6	10ДЗ + ЯЗ	64	0,7	2	19	22	Хвороби	2
56	1	0,4	6Д34КЛГ	43	0,7	1	16	18	Хвороби	2
56	2	12,0	4Д33Я33ЛПД	63	0,8	2	22	28	Хвороби	2
56	3	1,4	3Д33ЛПД3ОС1КЛП	63	0,7	2	22	32	Хвороби	2
56	4	4,1	9Д31БП+КЛГ	42	0,8	1	16	18	Хвороби	2
56	9	5,7	3Д32Я33ЛПД2ОС	63	0,8	2	22	28	Хвороби	2
153	1	16,1	10ДЗ + ЛПД+КЛГ	78	0,6	3	21	28	Хвороби	2
153	2	4,4	10ДЗ	67	0,75	1	22	28	Хвороби	2
153	3	2,5	10ДЗ	78	0,65	3	22	32	Хвороби	2
156	1	5,0	8Д32ЛПД	53	0,7	3	17	18	Хвороби	2
156	2	0,3	6Д33КЛГ1ЯЗ	52	0,75	1	18	18	Хвороби	2
156	3	7,4	5Д33Я31КЛГ+ЛПД	52	0,8	1	18	18	Хвороби	2
156	4	1,5	7Д31Я31КЛГ1ЛПД	58	0,7	2	21	24	Хвороби	2
156	5	0,7	5Д33Я32КЛГ+ЛПД	51	0,7	2	17	18	Хвороби	2
156	6	2,5	7Д32Я31ЛПД+КЛГ	53	0,75	3	18	20	Хвороби	2
156	7	1,5	6Д32Я32ЛПД+КЛГ	63	0,7	3	20	24	Хвороби	2
169	1	42,0	9Д31ЛПД+КЛГ	83	0,6	3	22	28	Хвороби	2
234	6	8,5	4Д33Я32ЛПД1ОС	83	0,65	2	24	30	Хвороби	2

288	7	1,4	7ДЗЗЛПД	71	0,65	1	22	24	Хвороби	2
288	8	3,6	7ДЗ1ЛПД1ЯЗ1КЛГ	83	0,7	2	24	30	Хвороби	2
345	1	2,5	10ДЗ+ЛПД+ГШЗ	63	0,65	3	19	24	Хвороби	2
345	2	16,8	10ДЗ+ГШЗ	83	0,65	3	22	28	Хвороби	2
345	3	2,5	10ДЗ+ЯЗ	63	0,75	3	18	22	Хвороби	2
346	3	9,7	10ДЗ	83	0,65	4	19	26	Хвороби	2
31	1	5,7	6ДЗ2ДЗ2КЛП	75	0,6	3	22	24	Хвороби	2
38	1	9,9	7ДЗ1ЛПД1ЯЗ1КЛГ	105	0,6	2	27	36	Хвороби	2
38	4	4,2	6ДЗ2ЯЗ1ЛПД1КЛП	85	0,6	1	25	36	Хвороби	2
40	13	4,3	4ДЗ2ЛПД2ЯЗ1КЛГ1КЛП	115	0,6	2	26	44	Хвороби	2
40	15	2,7	7ДЗЗЛПД	95	0,6	2	26	44	Хвороби	2
47	1	16,2	7ДЗ1ЛПД2КЛГ	80	0,6	2	25	32	Хвороби	2
47	4	3,8	5ДЗЗЛПД2КЛГ+АКБ	54	0,6	1	21	28	Хвороби	2
47	6	0,3	5ДЗ4КЛГ1БП+ЯБЛ	64	0,6	1А	24	28	Хвороби	2
48	1	7,6	6ДЗ2ДЗ2ЯЗ	78	0,6	1	25	32	Хвороби	2
48	3	1,4	10ДЗ	76	0,6	2	23	30	Хвороби	2
48	4	3,3	7ДЗЗЯЗ	85	0,6	2	23	32	Хвороби	2
48	5	0,4	7ДЗЗЯЗ	73	0,6	2	22	32	Хвороби	2
48	6	10,5	8ДЗ2ЯЗ	92	0,6	2	23	32	Хвороби	2
64	1	23,3	10ДЗ+ЛПД	105	0,6	2	26	44	Хвороби	2
87	1	24,2	8ДЗ2ЛПД+ЯЗ	95	0,7	3	23	30	Хвороби	2
97	1	8,5	9ДЗ1ЛПД	100	0,7	2	24	30	Хвороби	2
97	2	3,5	4ДЗЗКЛГЗЛПД	79	0,7	1	24	30	Хвороби	2
97	3	0,2	10ДЗ	105	0,6	3	24	32	Хвороби	2
97	4	8,0	10ДЗ	95	0,7	3	22	30	Хвороби	2
102	1	7,7	10ДЗ+ЛПД	115	0,7	2	26	40	Хвороби	2
102	3	6,3	9ДЗ1ЛПД+ОС	115	0,55	3	24	44	Хвороби	2
109	2	9,1	6ДЗ2ЯЗ2ЛПД	95	0,7	3	22	30	Хвороби	2
109	3	2,1	8ДЗ2ЛПД+КЛГ	95	0,6	3	22	40	Хвороби	2
109	6	1,7	10ДЗ+ЯЗ	105	0,6	3	23	30	Хвороби	2
109	10	2,2	6ДЗЗЛПД1ЯЗ	90	0,7	3	22	30	Хвороби	2
110	1	21	9ДЗ1ЛПД	95	0,65	3	22	30	Хвороби	2
110	2	3,6	8ДЗ2КЛГ	90	0,7	2	23	30	Хвороби	2
155	1	27,5	10ДЗ	85	0,7	3	21	26	Хвороби	2
216	1	10,1	7ДЗ2ЯЗ1ЛПД	105	0,6	2	25	32	Хвороби	2
216	3	1,8	9ДЗ1ЯЗ	110	0,6	2	26	36	Хвороби	2
216	4	2,2	6ДЗ2ДЗ2КЛГ	100	0,7	2	25	32	Хвороби	2
216	5	0,5	10ДЗ	105	0,6	2	26	36	Хвороби	2
216	6	1,0	6ДЗ4ЯЗ	88	0,6	2	24	28	Хвороби	2
216	7	0,9	7ДЗЗЛПД	105	0,7	2	27	32	Хвороби	2
217	2	5,0	5ДЗЗЛПД2ДЗ	105	0,6	2	26	30	Хвороби	2
217	3	13,2	10ДЗ+ЛПД+ЯЗ	88	0,6	2	22	26	Хвороби	2
234	1	7,5	6ДЗ2ЯЗ2ЛПД	110	0,7	2	25	32	Хвороби	2

234	3	3,5	10ДЗ	93	0,7	3	21	28	Хвороби	2
234	4	4,9	8ДЗ1ЯЗ1ДЗ	92	0,6	2	23	30	Хвороби	2
234	5	13,7	6ДЗ2ЯЗ2ЛПД	105	0,65	2	25	32	Хвороби	2
243	1	7,3	7ДЗ2ЛПД1ЯЗ	110	0,7	2	28	36	Хвороби	2
243	3	3,8	9ДЗ1ЛПД	110	0,7	2	26	32	Хвороби	2
243	4	12,1	6ДЗ3ЯЗ1ЛПД	100	0,7	2	26	32	Хвороби	2
251	1	3,3	7ДЗ1ЯЗ1ЛПД1КЛГ	95	0,65	3	22	30	Хвороби	2
251	3	7,3	9ДЗ1КЛГ	85	0,75	3	21	26	Хвороби	2
251	4	3,3	4ДЗ3ЯЗ3ЛПД	100	0,75	2	24	32	Хвороби	2
251	5	17,2	6ДЗ2ЯЗ2ЛД	100	0,7	2	24	32	Хвороби	2
251	6	5,6	8ДЗ2ЯЗ	85	0,7	3	23	30	Хвороби	2
258	4	13,7	8ДЗ1ЯЗ1ЛПД+ОС	105	0,7	2	25	32	Хвороби	2
258	6	2,2	4 ДЗ3ЯЗ3ЛПД+ОС	105	0,6	2	27	36	Хвороби	2
262	1	20,5	7ДЗ2ЯЗ1ЛПД+КЛГ	105	0,65	2	25	36	Хвороби	2
262	3	2,2	7ДЗ3ЛПД	110	0,65	2	25	36	Хвороби	2
262	6	1,4	5ДЗ5ЯЗ	66	0,65	2	21	22	Хвороби	2
262	7	0,8	7ДЗ3ЯЗ	79	0,6	3	17	22	Хвороби	2
274	2	16,5	7ДЗ2ЯЗ1ЛПД+КЛГ	110	0,7	2	25	36	Хвороби	2
274	3	0,6	7ДЗ3КЛГ+ЛПД	84	0,7	2	21	24	Хвороби	2
274	4	2,0	10ДЗ+ЯЗ	78	0,7	3	19	22	Хвороби	2
274	5	4,5	8ДЗ2ЯЗ+КЛГ	110	0,6	3	23	30	Хвороби	2
284	5	22,4	9ДЗ1ЛПД	85	0,7	3	21	28	Хвороби	2
300	3	2,6	10ДЗ+ЯЗ	76	0,6	2	21	26	Хвороби	2
300	4	7,4	6ДЗ2ЯЗ2ЛПД	105	0,7	2	26	36	Хвороби	2
300	5	7	4ДЗ4ЛПД2ЯЗ	85	0,7	2	24	30	Хвороби	2
308	1	13,5	6ДЗ2ЛПД1ЯЗ1КЛГ	105	0,6	2	26	36	Хвороби	2
308	3	2,4	6ДЗ2ЛПД2ЯЗ	110	0,7	2	26	36	Хвороби	2
308	5	8,2	7ДЗ2КЛГ1ЯЗ	88	0,7	2	28	28	Хвороби	2
308	6	0,3	8ДЗ2ЛПД	64	0,6	1	21	24	Хвороби	2
316	1	23,0	8ДЗ2ЛПД+ЯЗ	105	0,7	2	25	32	Хвороби	2
316	2	0,4	10ДЗ+ЯЗ	83	0,6	2	23	26	Хвороби	2
346	1	10,3	8ДЗ1ЯЗ1ЛПД	85	0,7	3	22	30	Хвороби	2
352	1	8,9	10ДЗ	100	0,6	3	22	32	Хвороби	2
352	2	15,8	10ДЗ	85	0,7	3	22	30	Хвороби	2
Всього		747,5								

Лісопатологічним обстеженням даних ділянок було встановлено, що дерева та групи дерев відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — середній, характер розповсюдження — груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, опеньок осінній, омела біла, халаровий некроз, бактеріальний рак ясена, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками. Окрім цього, в насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни) та дерева з виваленою кореневою системою.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування							
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Причина ослаблення насаджень	Категорія захисності
166	1	16	8С32БП	58	0,6	1А	24	28		
177	21	1,8	10С3К	78	0,6	1	25	32	Коренева губка	2
Всього		17,8								

За результатами проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок було встановлено, що дерева ослаблені та відмирають внаслідок ураження їх інфекційною хворобою коренева губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження середній, характер всихання груповий. Куртини починають заростати злаковою рослинністю та чагарниками. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V-VI категорії санітарного стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно-деструктивного типу. Дерев у міжсередковому просторі (III-IV категорії стану) мають вкорочену блідо-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестизубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика та з ознаками ураження раком-сірянкою. Окрім цього, в насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки	Коротка таксаційна характеристика відповідно до матеріалів лісовпорядкування							
			Склад	Вік, років	Повнота	Бонітет	Середня висота, метрів	Середній діаметр, см	Причина ослаблення насаджень	Категорія захисності
152	4	2,0	9Я31ДЗ	83	0,7	1	27	30	Хвороби	2
251	7	1,0	9Я31ДЗ	85	0,7	1	25	30	Хвороби	2
251	8	3,3	6Я32ДЗ2ЛПД	100	0,65	1	23	32	Хвороби	2
262	4	2,0	8Я32ДЗ+АКБ	86	0,65	1	26	30	Хвороби	2
300	2	0,9	9Я31ЛПД+ДЗ	75	0,7	1А	27	28	Хвороби	2
Всього		9,2								

В результаті проведення лісопатологічного обстеження вищеперелічених ділянок було встановлено, що дерева та групи дерев відмирають внаслідок ураження їх комплексом інфекційних хвороб. Ступінь ураження — слабкий та середній, характер розповсюдження — дифузний та груповий. Серед виявлених хвороб найбільш розповсюджені такі як: несправжній трутовик, звичайний трутовик, халаровий некроз, бактеріальний рак ясен, омела біла, трахеомікоз та вертицильозне в'янення, про що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, плодових тіл дереворуйнівних грибів, сухостійних дерев, всохлих та всихаючих водяних пагонів, скелетних гілок та верхівок дерев. Ослаблені дерева (III-IV категорії стану) з ознаками ураження стовбуровими шкідниками, найбільш розповсюджений великий ясеневий лубоїд (вхідні отвори, маточні та личинкові ходи, шлюбні камери). Окрім цього, в насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дерева з ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (мрозобоїни) та дерева з виваленою кореневою системою.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В результаті обстеження даних насаджень виявлено осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників. Наявність даних хвороб значно ослаблює деревостани, що негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний та збільшує можливість подальшого розповсюдження

наявних шкідників та хвороб. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вище перелічених насадженнях інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано, керуючись п. 12 – 26 «Санітарними правилами в лісах України» вище зазначені ділянки лісу, включити до «Переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік» та провести вибіркові рубки санітарні (на загальній площі 774,5 га) з вилученням з деревостанів аварійних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками. Адже зменшити наслідки розвитку даних інфекційних хвороб, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження шкідників можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану.

Здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів передбачає застосування найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища та максимально стислі строки їх здійснення з урахуванням стану насаджень, особливостей розвитку шкідників, хвороб лісу.

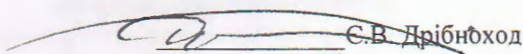
Акт складено в 3 – х примірниках:

- ДСЛП «Харківлісозахист».
- 2 – ДП «Харківська ЛНДС».
- 3 – Північно-Східне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

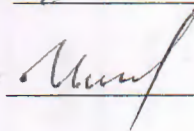
Підписи:

Р.А. Осадчий

С.В. Дрібнхонд

С.І. Іванов